

PONOSIĆ (9) *vb impf i pf*

impf (8) [w znac. **I.**], *pf* (1) [w znac. **II.**].

Oba o jasne.

inf ponosić (1). ◇ *praes 1 sg* ponoszę (2). ◇ *3 sg* ponosi (1); ◇ [*3 pl* ponoszą.] ◇ *praet 1 sg m -m* ponosił (1). ◇ *imp 1 sg* niechaj ponoszę (1). ◇ *con 3 sg m* by ponosił (1). ◇ *3 pl m pers* by ponosili (1). ◇ *part praet act* ponosiwszy (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

I. *impf* (8) :

1. *Nosić coś na sobie; subire, supportare, sustinere Cn; przen [co]* (7) :

Zwrot: »urząd na sobie ponosić« = *sprawować urząd* (1): Tenże Polny Hetman niechayby miał dla fnádniefzszego miefzkánia y wychowánia fwego/ Stároftwo ná pográniczu Podolfkim/ iedno nie dożywotnym práwem/ ále do tąd pokiby on vrząd ná fobie ponosił *VotSzl E3v*.

a) *Znosić, wytrzymywać; sufferre Cn* (2) : Także też y Márya fíostrá ich [*Mojżesza i Aarona*]/ choćiayże wzięła od Páná Bogá odpufłzczenie/ zá ono przeciw brátu fzemránie/ przedfię muśiála ponosić przez fiedn dni wielką pokutę zá to. *WysKaz 29*.

Zwrot: »ciężar na sobie ponosić« = *ponosić odpowiedzialność* (1): [*bracia szlachta*] fámi wfzyfcy przeciwko nieprzyacielowi powftác/ y onego pierśiámi fwymi wyprzec fą powinni przeto ták rozumiem że od tego máią być wolnymi. Gdyż pewnie kiedyby tego ciężaru ná fobie nie ponosili/ ábo od niego wolni byli/ rádziby y wfzyfcy iáko mniemam flufłznym nakładem pieniężnym to odpráwili *VotSzl D2; [CiceroBBud 2]*.

b) *Doznawać, odnosić* (4) : Com ia Achillefowych przegrózek ponosił/ Co flów oftrych kiedy fie nád wfzytkié wynosił! *GórńTroas 22*; ále to ná mnie wyćilka nędzá z niedofłátkiem mym pocźciwym wielkim dźiliefyżym ktory ia ćierpię/ [...] z iáwney wzgárdy domu tego ktorą ia ponofzę z wielą ludzi zacnych Ręcerfkich [!] *CzahTr przedm A3, I2, I4; [Iż często się trafia, że wiele ludzi na publiczne targi zboża, jarzyny i rozmaite rodzaje do żywności ludzkiej należące przywożą, sprawiedliwych i pewnych miar nie mając, aby tedy pospolity człowiek szkody i uszczerbku jakiego nie ponosił WilkPozn II 1561 nr 71]*.

W charakterystycznych połączeniach: ponosić przegrożki, szkodę, szyderstwo, uszczerbek, wzgardę.

2. *Powodować [co]* (1) : gdy kto kogo ráni/ bądź Mężczyznę/ bądź też Białą głowę: Woyt bierze/ grofzy dwádźiefciá y pięć y fzeląg. A zá profte zekrwáwienie/ ktore włomności álbo ofzpecenia nieponosi/ tylko pięć grofzy y fzeląg. *GroicPorz k3*.

II. *pf Spędzić jakiś czas na noszeniu [co]* (1) :

W przeciwstawieniu: »ponosić ... porzucić« (1): *CzechRozm 226v cf Zwrot*.

Zwrot: »na czas ponosić« (1): Bo ták rozumiem/ iż w tym krzyżu [*Chrystusowym*] teftknić [!] by nie trzebá? áni ták mniemác/ żeby go ná czás nofić potrzebá/ á ná czás go ponofiwfzy/ potym gi porzucić? Gdyż to pámiętam/ iże fám Zbáwiciel powiedział: iż kto wytrwa áż do końcá ten zbáwion będzie. *CzechRozm 226v*.

Synonimy: I.2. czynić, działać, sprawiać.

Formacje współrdzenne cf NIEŚĆ.

Cf **[PONOSZONY]**

MN